

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Szhája vszako nedelo.
Prej placilo: 1/2 leta 24.,
12., meszecsno 4., V zvu-
stvo 70., V Ameriko 80 Dinare
za edno leto.

Megjelenik minden vasár-
nap. Előfizetési ára: 1/2 évre
24, 1/4 évre 12, 1 hónapra 4.,
Külföldre 70., Amerikába 80
Dinár évente.

Reditelsztvo i opravnistvo
Szerkesztőség és Kiadóhivatal
MÁRKISEVCI p. M.-SOBOTA
Rokopiszi sze eszi posilajo i sze
ne vrnejo. — Kéziratok ideküld-
dendők s nem adatnak vissza.

Cejna inseratov za □ cm:
Izjave, poszlano, odprta pizs-
ma 150., réden veliki 1—,
máli oglasz 0-70 Din. i dávek.
Pri vecskrat popúiszt.

Hirdetési árak négyzett cm.-
ként: Nyilttér és hasonlók
1-50, rendes hirdetés 1—,
Apró hirdetés 0-70 Din. és az
illeték. Többszörinél engedm

„Príslek.“

Edna prílicsna sztároszlovenszka rejcs,
pecialiteta nase prejkmurcsine, steroj —
kak vecsim drügim — v drügi szlovenszki
ezikaj nejga pára. Znamenüje okratseno
rejcs „prisziljenec“ i právimo na tisztoğa,
i sze je priszelo, prisao v nas teszni krog,
atou pa nigdár nej tak nevarna v szebini,
kak sze pa vöpovej. nüca ali miszli. Csi
sé eden z drüge vézsi cslovik príde v nasó
edno vesznico, bojdi szi küpi hráme, ali
ze notri prizseni, sze zse za prisleka ime-
tüje i sze ga drzsi tá rejcs tak dugo. do-
ecs sze neszpremeni tiszte hizse lászt na
nyega deco.

I vu toj rejcsi, csi je — kak szmo
sé prvlé pravli — rávnocs nej tak nevar-
na, dönok nikaj jeszte taksega, ka dotics-
nika gene, na nyé szlisajoucs sze razcse-
meri. Nej eden mednami je zse szvedok
ülo krejganyi zavolo té rejcsi „prislek.“
Nájgda sze pripeti tou i szlászti na ves-
zom gyülejsi. Csi dneszén zse rávnocs
nej tak, ali pred 15—20 lejtni sze je doszta-
rát pripetilo od nasi ocsákov, ka ednomi,
i sze je prizseno v obszino i je pri ob-
szinszkom deli kaj nacsí steo ravnati, kak
domácsin povouli bilou, szo nyemi tá po-
vedali „tí tiho boj, prislek nam nede rav-
nao.“ Isztina, po taksem je posztála tá rejcs
semér za tiszte, kí szo zaisztino prisleki
kak, ka sze dnesz zse za zsaljenyé stíma.
Popravici pa do toga nemajo jusa, csi sza-
mo malo veszeljá i csúta májo v lepöti
nasega sztároszlovenszkoga jezika, i z ste-
poga je rejcs „prislek“ szamo eden doj
trngnyeni liszt, sztébla pa escse dale zsené
rejke, té pa doszta táksi lejpi zdravi lisztov.

Dönok pa cslovecsi zsjvci szo brez-
nemni. Lejpo, csiszto dugoványe tüdi ka
mo vídijo, i vszigdár do nevmirjenoszti
pripelajo doticsnike, kí sze ji voszkejsé
écsé tá rejcs i csi rávnocs znájo té rejcsi
znamenitoszt i da je nej nevarna, jo za
nájnevarnejso podpínejo, ár jo tak za sze-
licsne cile pred drügimi tüdi za nevarno
potrdijo i tak zagovornike, pomoucs pri-
lobíjo Záto je tá rejcs zse nej szamo pri
notriozsenyeni i naszeljenci imenüvana za
zsaljenyé, ali za nevarno, nego i pri nasi
pregnáni „szlávci.“

Predzádnýi „Nas Dom“ sze tüdi pre-
ecs zagányá z recsámi „szlávci“ i „prisleki,
csitajoucs té „nevarne“ recsí „Mörszkoj
Krajini,“ csi té recsí v »Nase obsznorav-
nyane“ artikulusi „M. K.“ rávnocs nej pí-
zala, szamo da naj bole szlüzsi szvojim
zamenjaním cílom, drasztí drüge gorí tak
da bi rávnocs on mogao — písze — tiszti
bídti, ka bi drüge cseti vszio Nepregnáni
„szlávci“ tüdi razmijo tiszti nas artikulus,
záto sze vam okouli „Nas Doma“ nej trbej

tak prevecs trüdti za vcsenyé. Zatajiti nem-
rete ka sze prisleki prinasz, ár sze sze
nej tü rodíli, za nevarno rejcs pa szamo
tou rejcs „prislek“ tiszti szpoznajo, kí szo
zráznimi krivicami prouti nasemi národi
obtercseni — drügi pa nej.

Prevecs sze kísate okouli „Nas Doma,“
ali je vam vsze zouboszt. Lehko sze na
glavou posztávíte, „Mörszka Krajina“ de
pa vszedno pizsala tiszto, ka je isztina, i
je za vsze nyé reditel odgovoren, nej pa
„Nas Dom.“

Hiányzik az alap.

Öt éve van, hogy a Szerbek, Horvá-
tok és Szlovénok királysága megalakult.
Nemzetek életében az öt éves arasznyi idő
nagyon keveset jelent, mégis arra elégnék
kellett volna lenni, hogy a három nép közös
állami életének alapjához szükséges kezde-
ményező lépések megtéessenek.

Ha arról lehetne is ma vitatkozni, hogy
milyen volt a nép hangulata az 1918. év
utolsó hónapjában, az azonban kétségtelen,
hogy a lelkesedés hullámai magasra csap-
tak fel s legalább az intelligencia, valamint
a politikai pártok vezérei hajlandók voltak
arra, hogy a szétesett monarchiának a
szerbek, horvátok és szlovének által lakott
területei szorosabb kapcsolatba kerüljenek
a szerb királysággal.

1918 nov. 25-én a horvát nemzet-
gyűlés elhatározta ezen területeknek a
szerb királysággal és Montenegróval való
egyesülését s nem érdektelen ma azon
politikuskok névsorát elolvasni, kik e hatá-
rozat végrehajtására kiküldettek. Sokan
vannak ezek között, akik kiábrándultak,
egyrészük egészen apathikussá lett és a
másik rész pedig elkeseredetten harcol a
saját alkotása ellen.

Öt év telt el a közös állam megalá-
kulása óta s az egyes népek között ma
nagyobb az ellentét, mint valaha volt.

Egy magában véve jelentéktelen eset
szomorúan jellemzi ezt a helyzetet. X zá-
grebi nagykereskedő a Morgen című tekin-
télyes közgazdasági napilap szerkesztősé-
gében eredeti okiratokkal bizonyította be,
hogy a beogradi bíróságok nem hajtják
végre a zagrebi bíróságok ítéleteit s
azzal indokolják, hogy a közös királyság
többi részének bíróságai sem hajtják végre
az ő ítéleteiket s hogy az SHS királyság
egyes államai között semmiféle jog-
segély nincs!

Mit jelent ez gyakorlatilag? Azelőtt
— amikor Zagreb még a volt monarchiá-
hoz tartozott — ilyen esetben a horvát
vagy dalmát bíróságok a külügyminiszterium

utján a beogradi osztrák-magyar követség-
hez fordultak, amely a szerb külügyminisz-
terium közvetítésével eljuttatta a megkere-
sést a szerbiai bíróságokhoz. De most ki
a csodához forduljanak a horvát, dalmát
vagy slovén bíróságok?! Természetes dolog,
hogy ez tarthatatlan állapot. Hisz ma már
ezekre megy azoknak az SHS alattvalóknak
száma, akik Beogradban és Szerbiában
laknak és nem szerbek. Ezeknek annyi
ügyes-bajos dolguk van, hogy a hatósá-
gok egymásközi érintkezése napirenden
levő dolog. Azonkívül igen élénk kereske-
delem fejlődött ki az egyes államterületek
lakosai között s most egyszerre kitudódik,
hogy a közös állami lét legelső alapjai
nincsenek még lerakva!

Mi, ugylátszik, állami létünk kiépítését
nem a fundamentum lerakásánál kezdtük,
hanem fontosabbnak tartottuk mindjárt a
bokréta ünnepnél kezdeni, amelynek diszes
lobogóját elneveztük „alkotmánynak“ s
voltak naiv lelkek, akik abban a hitben
ringatták magukat, hogy azért, mert az
alkotmány okmány paragrafusai oly szépen
hangzanak, most már kész a birodalom
épülete! Fájdalom, ez nem így van! Nem
rekriminálunk és nem panaszkodunk, csak
megállapítjuk, hogy ebben az első öt esz-
tendőben nagyon kevés eredményre jutot-
tunk s ezt a szomorú tényt akarva — nem
akarva, Beogradban is el kell ismerni.

De pesszimizmusra még nincs ok.
Hibát elkövetni még nem helyrehozhatatlan
szerencsétlenség. A baj akkor kezdődik,
ha a hibát nem akarjuk elismerni. Az a
körülmény, hogy a beogradi közgazdasági
tényezők kezdik észre venni a hibákat,
reményt ad a javulásra.

Az elkövetett hibákat orvosolni, a
mulasztásokat pótolni kell s mindezt meg
is lehet tenni, ha az 1918. évi novemberi
napok lelkesedésével, szeretetével fogunk
a munkához. Elvégre nem lehetetlenség,
hogy három oly annyira közös érdekű nép,
mint a szerb, horvát és szlovén, egy közös
államot alkosson, azonban ennek a fő fel-
feltétele, hogy mind a három nép egy-
forma jogokat élvezzen s mind a három-
nak ugyanazon kötelezettségei legyenek,
mert csak így lesznek egyformán meg-
elégedettek is.

Doszta je dugoványá, stero bi tá lücsili,
csi bi sze nej bojali, ka je sto drügi gor szpoberé.

* * *

Jesztejo lüdjé, steri miszlijo ka je nyí szvet-
szko bogásztvo obednim pamet i prestimanoszt,
poisztini je pa szamo gizdoszti noroszt, stero
nájbole drügi lüdjé znájo preszouditi,

Kálvária ednoga Prejkmurca na Magyarszkom.

Necslovecsanszko delo vogrszki zsandárov — Z zsgányom rouk, z obesávanyom, z iglouv pod nojéte itd. szo steli na vadlůvanye priszilítí ednoga nekrívoga Prejkmurca.

Kak vszaka leto, túdi i zdaj je sou nas delaven národ szi krůh szlůzsít na vogrszko. Gda szo szi zaslůzsek vezdaj domou szprávlali, je — szezna — Gornja Lendavsška krajina szvoje szilje szkouz Szt.-Gothárdszke váme szprávlala. Tú szo sze zbrále vsze sziljevozécsa kolija za zacarinjejnje. Medtém pa je pri carinárnici szlůzscsi financ pravo, ka je nyemi bankas szvalúo vu sterom je bilou 30 Din, 3 Dollára i 400.000 vogrszki koron. Méncso szo vrgli na delavce, najbole pa na delavca *Fartek* Stevana z Trdkove. Na velko prosnyo szo ove kolija odpůsztili, szamo *Fartek* nej, tomi szo szilje tam sztavili. Po dúgom csákanyi je *Fartek* pítao, gda lehko príde po szvoje szilje. Odgovor je búo ka naj vútro príde.

Tou sze godílo nov. 23.-ga, *Fartek* ide domou, da sze na drůgi dén kém ranej povrné po szvoj zse itak tezszo csákani zaslůzsek. Ali zdaj sze zacsne *Fartek* túzsen sors, stero bi k historije kamena vrejmeni búo priszpodoben.

Fartek Stevan sze povrné na drůgi dén nazáj i sze zglászi pri obmejnoj sztrázsi zsandárov z Alsószólnóki. Ár je pa prizadeti financ zse popiszao *Fartek*a, szo ga zsandári vcsaszí príjali. Persze na pitanye, csi je on vkradno finance bankas, kak nekrívec, je tajúo. Ali zdaj szo té zacszoli zsandárje to divjo delo.

Zsandárje szo *Fartek*a zvezali i gnali v loug. Tú sze je mogao zúti, i szo ga z bikacsékom tak bili po podplataj, da 'naj ovádi, ka je niti nej mogao idi. Zdjaj szo ga gnali v vesko hizso. Tam szo vpécs mocsno zakúríli i vteknoli *Fartek*a roké napécs i sz-leszomgor tezsili nyemi tak zsgáli. Potem szo ga za roké na tram obeszili. Ár je medtem omedlo, brezvejszten pousztao, szo ga doj púsztíli, z vodouv doj polejali, tak obúdíli. Gda je k szebi prísao, szo ga znouvícs obeszili, po nági podplataj bili, doj púsztíli i z iglouv pod nojéte szmicalí, da bi naj ovado. Ár je nej, csi je nej krív búo, szo ga znouvícs za roké gor obeszili, zsandárje pa szpát odjli. Gda szo sze zbudíli i poglednoli *Fartek*a, sze je cvek v trámi pod terhom *Fartek*a podávsi, je *Fartek*

brezvejszten lezsao natle. Zdjaj szo ga pá omácali i prisziljávali na vadlůvanye. Kak nekrívec je nej mogao vadlůvati, szo ga odegnoli v loug i po szkrívni potáj odposzlali domou, prepovedali nyemi sze kázati, „ár ovak csi ga zgrábijo, ga escse bole zbijejo“.

Tak sze je szirmák cslovek níkak domou szpravo i túdi taki sou k zdravniki v Gornjo Lendavo, ki je vsze tá dugoványe, barbarszka dela na tejlí *Fartek*a szpoznao i ogotovo. Delo je taki prejkdáno szodniji v M. Soboti, — ki je poszlalo vsze na drzsávno pravdnistvo (űgyészszég) v Maribor, stero de nadalnye sztopáje narédilo.

Komentára k tomi barbarszkomí deli i posztoupanyi vogrszki zsandárov nam prikapsiti nej trbej, ár sze dugoványe szamou zadoszta dá obszouditi.

Známo, ka zaszlůzsena kázen zsandárov nezosztáne, ali tou je nej zadoszta. Opozoriti moremo nase competentne faktore, ka sze naj v bodoucse poszkrbí za nasi lűdi delomogoucenszot v nasoj drzsávi, na nasi zemliscsaj, — ár ji je zadoszta — i tak sze nasemi lűdsztvi nede trbelo po szkrívni potáj tam sztepati, gdé je ne postűjejo. Csi sze nemo brigali zatou i nej postűvali nas národ szamí tak, ka bí ga do dela pripomogli, kí je pa toga prevecs potrejben, nemremo csakati, ka bí ga v tühini bole postűvali. Neszrámmo, necslovecsanszko delo je té dogoudek, ali tak naj boude prvi i szlejdnyi. Zselejmo pa energicsno posztoupanye prouti krívdi.

A magyar kölcsön a népszövetség előtt.

A népszövetség pénzügyi bizottsága meghallgatta Salter és Averoll Budapestről visszatért megbízottak jelentéseit magyarországi tanulmányaik eredményéről. Hír szerint a népszövetségi delegátusokkal utazó magyar megbízottak nagyobb összeget kérnek, mint amennyit a népszövetség pénzügyi bizottsága szükségesnek vél Magyarország gazdasági ujjaépítésére.

A bizottság, mely fontolóra vette a magyar megbízottak kérését, a magyar kölcsönt nem idegen kormányok szavatolásával, hanem pusztán bizonyos magyar javak biztosítékára akarja megadni. Valószínűleg a jövő héten folytatja a bizottság tárgyalásait, amelynek állítólag Magyarországra nézve kedvező kilátásokkal indulnak meg. A kölcsönügy részleteit a most kiküldött albizottságok veszik tárgyalás alá, amelyek előreláthatólag két héten belül végeznek munkájukkal, amikor aztán a pénzügyi bizottság véglegesen letárgyalja a kölcsönkérdést.

bélyegjegyekben a szerződésen lerovandó és felülbélyegzendő. Aki ezt tenni elmulasztja, a rendes illetéken felül annak háromszorosával, mint büntetéssel, sújtandó

Abban az esetben, ha élők közötti ingatlan átruházás, részben kifizetéssel, részben ajándékozás címén eszközöltetik, az átruházási illeték a teljes becsérték után azon díjjegyzék tétel alapján vettetik ki az illeték, amelyik szerint nagyobb az illeték.

Ha ingó és ingatlan vagyon egy szerződésben adatik el, pontosan meg kell jelölni úgy az ingók, mint az ingatlanok becsértékét. Ha ez nem történik, az egész vétel ingatlan vételnek minősítetik és az illeték az előirt tétel alapján fizetendő. A mennyiben ingatlan eladással kapcsolatosan ingóság is eladódik, mint az ingatlan kiegészítő része és a szerződésben ez kitüntetve nincs, a rendes illetéken kívül az eladó és vevő büntetés fejében ezen illeték háromszorosát tartozik megfizetni. Ezen díjjegyzék szabályainak életbelépése napján mindazon fennálló törvényes intézkedések, melyek ezekkel ellentétben állanak, hatályukat veszítik.

Illetékegyenérték. Az illetékegyenértéket fizetni tartoznak: 1. A patriarchai, érseki, püspöki, kanonoki, plébánosi stb. vagyontárgyak, továbbá egyházi és szent alapítványok és alapok, a kolostorok, világi és egyházi községek, szövetkezetek, pénzügyintézetek, társulatok és más szövet-ségek, amelyeknek tagjai az alaptökeben nem

A jugoszláv-román határkiigazítás mérlege.

Zsombolya város átadása kérdésének kapcsán dr. Nincsicz külügyminiszter a határkiigazításról szólván, odanyilatkozik, hogy a Zsombolyáért kapott két község, Módos és Párkány, mert ezeknek lakossága horvát és szerb, jelentékeny nyereség nemzeti szempontból. Nem lesz érdektelen népszámlálási adatokkal erre a nemzeti nyereségről világitani.

Bár csak az 1910. évi népszámlálás adatai állnak rendelkezésre, mindazonáltal az azóta történt esetleges változások semmi esetre sem lehetnek jelentékenyek. A számadatok a következő eredményre vezetnek:

Romániához csatoltatnak:

Ostern 407 ház, 1981 német.

Csene 586 ház, 1031 német, 1700 szerb.

Ujvár 517 ház, 1656 német.

Kécsa 169 ház, 220 szerb, 598 horvát.

Öregfalu 184 ház, 1443 román.

Zsombolya 1905 ház, 10852 német.

Jugoszláviának jut:

Módos 845 ház, 2700 német, 600 magyar, 1500 szerb, 720 bolgár.

Párkány 610 ház, 2127 német, 268 magyar, 1124 szerb.

Mokrin 780 ház, 1603 német, 885 magyar, 6833 szerb.

Klári 590 ház, 3286 szerb.

Megjegyzendő, hogy a két utóbbi község, Klári és Mokrin már a békeszerződés alapján az SHS államhoz tartozik, dacára annak, hogy dr. Nincsicz külügyminiszter a zsombolyai kérdés kapcsán ezt mint új szerzeményt jelentette. Ezen adatok szerint:

Az SHS királyság elveszít:

15520 németet, 1920 szerbet, 598 horvátot, 1443 román.

Nyer pedig:

4827 németet, 868 magyart, 2624 szerbet, 720 bolgárt.

A 2624 főnyi szerb nyereséggel szemben áll 2518 főnyi szláv nemzetiségű (1920 szerb és 598 horvát) veszteség. A tiszta nyereség tehát csak 106 szláv nemzetiségű lélek, amelynek ellenében elveszik egy nagy virágzó iparral és kereskedelemmel bíró város.

Egy kissé túl drága ajándék!

Az új illetéktörvény.

III.

Az új illetékrendelet értelmében arra nézve, hogy adás-vételi illeték fizetése szempontjából mi tekintendő ingatlanok és mi ingónak Bánát, Bácska és Baranya területén, arra vonatkozólag a Horvát és Szlavonországban érvényes általános polgári törvény 293—299. §-ban foglalt intézkedések lesznek mérvadók.

Szöbeli adás-vevési szerződések, amelyeknek fenállása a felek valami másbeli ténykedése (kijelentés, kihallgatás, megerősítés stb.) által megerősítve nincsenek, nem esnek ezen illeték fizetése alá.

Az adás-vételi illetéket minden befejezett és aláirt szerződés után fizetni kell még abban az esetben is, ha a szerződés nem volna realizálható és az az illeték-szerződés keresztülvihetlensége esetén vissza nem adható.

Ha azonban az adás-vevési szerződés joghatálya valamely állami vagy autonóm más hatóság előzetes jóváhagyásától függ és ez a jóváhagyást megtagadja, az érdekelt felek kérelmére az illeték visszafizetendő.

Minden befejezett adás-vevési szerződés a megkötéstől számított 15 nap alatt bejelentendő és ugyanazon határidő alatt a fenti illeték le is fizetendő, vagy pedig a megkötés alkalmával

részesednek, évenként fizetnek az ingatlan vagyoni forgalmi értéke után 0.4%-ot. 2. A részvénytársaságok és más társulatok, amelyeknek tagjai részesednek az alaptöke valamelyik részében, fizetnek évenként az ingatlan vagyoni forgalmi értéke után 0.2%-ot és ha ezen utóbbi társulatok ingatlanok vételével és eladásával is foglalkoznak 0.2% helyett 0.4%-ot fizetnek. 3. Tiszta ipari társulatok csak 0.1%-ot fizetnek.

Az illetékegyenérték kivetése öt évenként történik és fizetendő évnegyedenként előre.

Az első kivetési ciklus most kivételesen 1924 január 1-től 1925 december 31-ig tart. A rendes 5 évi kivetési ciklus 1926. évi január hó 1-én fogja kezdetét venni. Új kivetés esetén, amíg az befejezve nincs, a régi kivetés alapján teljesítendő a befizetések. Az esetleges változások a változás bekövetkeztétől számított 30 nap alatt bejelentendők. Ha a bejelentés kellő időben történik, a változást már a következő évnegyedtől kezdve figyelembe veendő, ha nem, akkor az illetékegyenérték csökkenését az egész cikluson át nem veszik figyelembe, az emelkedést azonban igen, s az illeték kétszeresét, mint büntetést kell befizetni.

(Folyt. köv.)

Dúsa sze za sztára porodi, — ali sze pomladi. Tou je zsitka komedia. Tejlo sze za mládo, — ali obsztári. Tou je zsitka tragedija.

GLASZI. — HIREK.

— **Carinarszki glászi.** Gg. *Kereszturi Kálmán* ml. carinarszki szlüzsbentik v M. Soboti je premescsen na Hodos, *Pisker Simon* z Beograda i *Kahvedžič Derviš* z Sarajevaja v M. Soboti.

— **Nouva telefonszka centrála** je po dopiszi postne direkcije dovoljena v Martjance. Kak pride zatou potreben matrial, sze delo, touje da szpösztvítev centrale vcsaszi zacne.

— **Renoverana zselezniska garnitura** je prisa nov. 23.-ga na progo M. Soboti—Hodoš. Sztoj z ednoga lokomotiva, eden pak vagon, eden sz stírami kabini II. kl. i trí III. kl. wagoni, dva wagona III. kl. pa escse prideta. Száro garnituro szo odpelali na popravilo v B.-pest t. m. 4.-ga — Po nouvoj odrédbi, de vlák pri vszákom Szobocskom, Püconszkom i Hodoskom szenyi rédno vozo.

— **Mlin sze vtoupo.** Magdics Ignáca mörszki mlin v G. Bisztrici sze je predkrátkim vtoupo z vu nyem bivsim ca 16 q sziljom. Kvára je blüzi 180 jezero koron.

— **December I.** je szvétek na szpoumenek vjedínjena troiménoga národa szrbov, horvátov i szlovencov, kí je za národní szvétek imenüvani. V M. Soboti i v D. Lendavi szo vszej urádjaj i cérkvaj primerno poszvétili.

— **„Moral Mörszke Krajine.“** Pod tem iménom je nej na telko »M. K.« kak bole nyé reditela, v „Novine“ i „Nas Dom“ liztáj, po detecsoj piszávi i po szramotnoj grdobiji oszebno napádao Titán Janes Rankovszki postár i Černelavszki »pintis«, na stero je niti odgovor dati nej vrejčno. Napádao me záto, ár szam nyega, kak taksega med lizsta glászi vüpaó djászti, tou je szodnizsko obszoudbo, stera je nyega obtercsila. Odgovor na grde napáda po zákoni nyemi dá obprvim szodnijja, ob drügim pa jesz, naj szí vsze dokáze — prouti nyemi — vküper szpráv.m. Vsze jávnoszt ga je pa zse itak obszoudila.

— **Vámhivatali hírek.** Kereszturi Kálmán ifj. murskasobotai vámhivatali koncipient vámügii kirendeltség vezetőjének Hodosra, Pisker Simon Beográdból és Kahvedžič Derviš pedig Sarejevóból a murskasobotai vámhivatalba helyeztetek át.

— **Uj telefonközpont.** A Martjanciak régebbi kívánsága végre teljesedésbe ment. A postaigazgatóság leirata értelmében a martjanci központ engedélyezve van, melynek felállítása a legrövidebb idő alatt, mihelyst az anyag megérkezik, megtörténik.

— **A vonat már vigan pöfög** t. i. a Hodos—M.-Sobotai, mert nov. hó 23-án végre megérkezett Budapestről a teljesen átrenovált mozdony és 1 csomag-, 1 négy fülkés II. oszt. és 3 III. osztályu személykocsi modernül felszerelve. Most az üzem pontos; még 2 III. oszt. kocsi jönni fog, az öreg szerelvényt pedig folyó hó 4 én, a mozdonyt is, javításra átvitték. Egy újabb rendelkezés folytán, minden murskasobotai, pucinci és hodosi vásár alkalmával rendes vonat járat lesz.

— **Rózsa Kálmán temetési költségeire** adakoztak még: A murskasobotai rokkant szervezet 200 dinár, Fliszár József asztalosmester 100 dinár, Cseh és Gáspár 20 dinár, Eberl Róza 15 dinár, Flegár Iván harangozó, Rituper Alajos, Sagadin őrnagy, Siftár Lajos 10—10 dinár. Lapunk mult számában az eddigi gyűjtés eredményét tévesen közöltük, mert a pénzbeli adományok összege nem 1822·0 dinárt, hanem 1552·50 dinárt tett ki. Hozzáadva a fentebb kimutatott újabb adományokat, a pénzgyűjtés eddigi eredménye 1927·50 dinár. Ezen nemesszivü adományokért, valamint Babics uradalmi felügyelő urnak a koszoruk köttetéseért, Antauer József urnak a ravatal oda és vissza szállításáért, Horváth Géza urnak a küldött 100 kgr. buzáért, Hoyer István urnak egy szép csokorért, Jónás János urnak a koszoruk szallag felirataért, Osterer Károly urnak a halottas kocsi fogatáért és Ruzsa Ferencné urnőnek a küldött ételmi szerekért hálás köszönetet mond özv. Rózsa Kálmáné.

— **Marházárlat M. Sobotában.** A napokban M.-Sobotában is fellépett a száj- és körömfájás betegség, a mi miatt a legszigorubb zárlat elrendeltetett. Hasított körmű állatok ki- vagy áthajtása tilos.

— **Elsülyedt malom.** Magdič Ignác gornji-bistrici molnár malma a napokban nagyobb mennyiségü gabonával elsülyedt. A kár 45000 dinár.

— **Aki önmagán tölti k bosszuját.** A D. Lendvához közel eső Čentiba községben Lorinc József gazdálkodo a minap összeszólalkozott egyik szomszédjával. A vita hevében a feldühödött ember éktelen káromkodás közben bicskájával mellbe szurta magát. A bosszuját saját magán kitöltő gazda sérülései súlyosak.

— **Értékleveleket is lehet küldeni Magyarországra.** A postaügyi miniszterium rendelete alapján december elsejétől kezdve Magyarországra is lehet értékleveleket (pénzesleveleket) küldeni. Egy egy ilyen értéklevél feltüntetett értéke az ötszáz dinárt meg nem haladhatja. Ezzel egyidőben a budapesti posta vezérigazgatóság is megengedte értékleveleknek Magyarországból a SHS királyságba való szállítását, legfeljebb huszezer magyar korona értékben.

— **Rendőri krónika.** Az elmúlt héten D. Lendván három helyen garázdálkodtak a tolvajok: Reichenfeld Henrik mészárosától 20 kgr. szalonát és öt libát vittek el, Blau Henrik kereskedőtől 5 libát, legutóbb pedig Sever Marica dohányárudájába törtek be. A rendőrség megindította a nyomozást a libahusra éhes tolvajok után.

300%

prihranka

nudi primeroma usnjenem potplatu Palma kavčukov polpetnik in potplat.

Értesítés.

Értesitem a nagy érd. közönséget, hogy M. Sobotán a „Péterka“-féle vendéglővel szemben

női divatáru szalont

nyitottam. Készítek legmodernebb kivitelben női ruhákat a legalacsonyabb napi ár mellett. Allandóan raktáron tartok kész gyermek-, női ruhákat és fehérneműt

ALOJZIJA JERIC, varrónő.

Ugyanott elvállalom mindenféle

női kalapok

elkészítését a legalacsonyabb napi árak mellett.

Janka Števančec, kalapszalón

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= Kj	340·—
100 Kor. Budapest	= >	1·88
100 Kor. Becs	= >	—50
1 lira	= >	17·16
Zürichben 100 Dinar	=	6·47 sfrk.

KINO v Murski Soboti

Do 16 lejt star mladežen ni dovoljeno!

Samo v nedeljo večer ob 8 uri:

Kralj Žena

Društvena drama u 6 činova

Der Frauenkönig

Vstopnina:

Gornje lože 10·— Dinár, spodnje lože 8·— Din. in II. prostor 3·— D.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH

PAZITE! PAZITE!

Preszelítev!

Naznánye sze dá p. obcsinsztvi, ka sze je „PREKMURSZA TISZKARNA“ (Stamparija) „Trgovina sz papérom i knigar mi“ i „Knigoveznica“ preszelila v szvoje lásztne hrame pri „Szároaj gaszi“ na Alexandrovoj vilici, gdé sze vsze té vrszte potrejbcsine po popüscsenoj cejni dobľjo.

„PREKMURSKA TISKARNA I KNJIGARNA“ v Murski Soboti.

CENENO ČEŠKO PERJE.

En 4g. sivega opuljenega perja 65 Din. na poi belo 80 Din, belo 90 Din, boljše 100 in 120 Din, mehko jak puh 150 in 180 Din, boljša vrsta 225 Din. Pošiljatve carine prosto proti povzetju, od 200 Din naprej postnine prosto. Blago se tudi zamenja in nevšeče v zame nazaj. Naručila samo na **BENEDIKT SACHSEL, LOBEZ št. 141, kod Pilsna, Češkoslovaška** Poštne pošljike grede iz Češkoslovaške v Jugoslavijo krog 14 dai.

Trzsne cejne. Kereskedelmi árak.

Blágo — Áru.

100 kg. Psenica—Buza	K	1200·—
» » Zsító—Rozs		1000·—
» » Ovesz—Zab		900·—
» » Kukorca—Tengeri		900·—
» » Proszou—Köles		1000·—
» » Hajdijna—Hajdina		900·—
» » Graoka—Bükköny		—
» » Otroubi (psen) —Korpa (buzza)		700·—
» » Szenou—Széna		400·—
» » Graj—Bab		2200·—
» » Krumpise—Burgonya		300·—
1 kg. Lenovo sz.—Lenmag		20·—
» » Detelcsno sz.—Löhermag		—

	III.	II.	I.
» » Bikovje } zstvo —Bika	48·—	54·—	58·—
» » Telice } —Üszö	48·—	54·—	58·—
» » Krave } —Tehén	26·—	34·—	44·—
» » Teoci } —Borju		66·—	70·—
» » Szvinyé } —Sertés		85·—	90·—
» » Mászt I-a—Zsirl-ö.			180·—
» » Zmoucsaj—Vaj			160·—
» » Spej—Szalona			160·—
1 Belice—Tojás			8·—

Az árak egész vonalon lemenőben.

A hadikölcsönök beváltása.

A „Der Morgen“ cikke.

Lapunk utolsó előtti számában egy cikket adtunk közre a zagrebi Morgen nyomán, mely a hadikölcsönök beváltásának kérdésével foglalkozott. Nevezett lap visszatér e fontos és annyi prekmurjei embert érdeklő közleményre s mult vasárnap számában a következőket írja:

Nemrégiben szóváltottuk a hadikölcsön kártalanításának kérdését s utaltunk arra, hogy a békeszerződések valamennyi utódállamnak, tehát Jugoszláviának is köteletségévé tették a hadikölcsön kötvények tulajdonosainak kártalanítását. Megírtuk, hogy az SHS királyság kivételével valamennyi utódállam többé-kevésbé megfelelt ennek a kötelezettségének. Nálunk azonban nem történik semmi. Egy képviselő a pénzügyi bizottságban meginterpellálta a minisztert, hogy a költségvetésbe miért nincs semmiféle összeg sem felvéve a hadikölcsönök beváltására, mire a pénzügyminiszter azt felelte, hogy a szükséges adatok még nincsenek összegyűjtve. A háború befejezése utáni öt teljes esztendő nem volt elég az illetékes köröknek ezen adatok összegyűjtésére! De minnek is, hisz Szerbiában nincsenek hadikölcsön jegyzők. A szerbiánokat — amint az egykori szerb királyság lakosait nevezik — épen nem érdekli, hogy a hadikölcsön kötvény tulajdonosokat kártalanítsák, nekik a nagy nemzetközi jelentőséggel bíró béke-ökmány ez irányú rendelkezéseire semmi közük, az SHS királyságnak — mely egy törzshöz tartozó három nemzet nevét viseli — többi alattvalója pedig csak másodosztályú állampolgár! Ezek csak várjanak. Velük szemben valamely kötelezettséget teljesíteni még nagyon ráér az állam. Ők nem »honalapítók«, ellenkezőleg »megbizhatatlanok«. Van tehát elég ok tőlük valamely jogot megtagadni mindaddig, amíg lehet.

Csehszlovákiában a cseheken kívül tótok is laknak, akik ugyancsak küzdenek autonómiájukért, németek és magyarok is, akiknek viselkedését az államalkotó néppel szemben aligha lehetne a mi magyarjaink és németjeink viselkedésével összehasonlítani. És a Csehszlovák állam ennek dacára teljesítette ezen polgáraival szemben is a békeszerződésnek a hadikölcsön kártalanítására vonatkozó rendelkezéseit. Teljesítette pedig a népszövetség intervenciójára, amelyhez a hadikölcsön kötvény tulajdonosok jogos igényeik kielégítése céljából fordultak. A tót névnek az északi szlávok testvériesüléséből keletkezett köztársaságban ugyanazon jelentősége van, mint amely jelentőségének kellene a horvát és szlovén névnek lennie a mi hármaskövű királyságunkban. Egyébként a Csehszlovák köztársaságban sok minden másképp van, mint nálunk, de összehasonlításokat tenni annál is inkább hálátlan dolog, mert tudvalevőleg minden hasonlat sántít, különösen ebben az esetben, mert hisz a csehek maguk is érdekelték voltak a hadikölcsönnél, ami hogy mégis a sántító hasonlatnál maradjunk — a mi „csehjeink“-re nézve nem áll meg.

Az önfentartási ösztön szükségképpen megnyilvánulása az önvédelem, ami végszükségben mint jog általán el van ismerve.

Cikkünk elején említett multkori közleményünk a hadikölcsönjegyzők sűrű soraiban általános viszhangra talált s akadt hang, amely a hadikölcsönkötvények tulajdonosainak egy oly egyesületbe való tömörülését hirdeti, amely a

szükséges kezdeményező lépéseket a népszövetség-nél megtehetné, Csehszlovákiában senkinek, még a legsovinisztább lapnak sem jutott eszébe megtámadni azokat, akik a népszövetség segítségét kérték. Ez a segítségkérés ugyanis semmiesetre sem jelenti azt, hogy valamely idegen testület kéretik fel egy állam belügyeibe való beavatkozásra. Mert ez a belügy nemzetközi szerződésekkel van rendezve s nemzetközi testület szervezetten azon célból, hogy a szerződések betartását ellenőrizze. Senkinek sem lehet rossz néven venni, ha egy nemzetközi szerződéssel részére biztosított jogot, e szerződés ellenőrzésére hivatott nemzetközi intézménynél keres akkor, amikor a nemzetközi szerződés által kötelezett fél részéről semmi sem történik jogának érvényesítése tekintetében. Ez az önvédelem.

Az a rengeteg levél, amit mi ezzel a kérdéssel kapcsolatban számos helyről kaptunk, annak bizonyítéka, hogy a dolog igen sok embert érdekel, és abból a nagy érdeklődésből következik, hogy a hadikölcsönkötvény tulajdonosok érdekeit védő egyesület megalakítása bizonyosra vehető.

A lovak patáiba szoruló ragadós hóról.

Irta: Nemes Miklós állatorvos, M. Sobotán.

Mielőtt leirom azokat a bajokat, melyeket a patába szoruló hó okozni szokott, mielőtt elmondanám az ellene való védekezést, a közleményemet figyelemmel és élvezettel olvasó és ismereteinek »tárházát« bővítő, álnév aláírású levél ismeretlen írójához van néhány őszinte szavam:

Kedves Öcsém! Levelének tartalmát helytállónak nevezném, ha nem lenne a közleményeim-ből kiérezhető hogy azok főleg az olyan gazdák számára irattak, akiknek kézipiskolai ismeretük nincsen, vagy a nevezett iskolát csak félig végezték. Huszonöt éves ittlétem óta — és ezt elismerheti Ön is, hogy — megtanultam azt a beszédet, amellyel legjobban tudom magamat velük megértetni. Így tehát a stílusomat ne kifogásolja. Örülünk, hogy egyáltalán magyar írást láthatunk még. Közel állunk a »prekmurjei nyelvzavarhoz!« A szép stílus, a jó irány manapság igazán csak élvezeti cikk, éppenségg mint Önnél a helyesírás. Nélkülözhető! A beszédnek (írásnak) legfőbb kelleke, hogy *érthető* legyen. A rendeltetésének az a kabát is megfelelő, amelyik végig gombolható és bámul csattnélküli. Csakis ezért nem lobbantom a szemére különösebben, pedig még nem régen bizony nagyon lealacsonyították azt, aki nem tudott ortografice írni. A levelét éppen úgy megértettem, aminthogy megértettem volna, ha »Helyben«-t kis »h«-val, »anyit« két „n“-nel írta volna. Így a stílussal. Ami a tartalmat illeti, azt hiszem igaz és nem téves dolgokat írtam. Egyébként bárkinek módjában áll nézeteimet megcáfolni, helyesíteni vagy az ellenkezőjét bizonyítani. Amennyiben az Ön nézetei helyesebbek, meggyőzőbbek lesznek, szívesen fogok csatlakozni azokhoz. A nézetek, tapasztalatok mindenben változnak. Vihar-ágyuztunk. A török nők eltakarták arcukat. Stb. Összefoglalva a magam ügyeit: Az olyanoknak is szabad beszélni és írni, akik nem »szónokok« és nem »írók«. Csinálja Ön jobban! Vagy legyen segítségemre!

(Polyt. köv.)

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. érd. gazda közönséget, hogy M. Sobotában a Benkics (volt Halbart) féle korcsmában minden hét hétfő és szombatján kötélfonásra szánt kender és len kócot átveszek, ugyszintén a kész fonott árut át fogom adni. Ugyanitt veszem át az eladandó kender és lenkócot a legmagasabb napi áron.

Tisztelettel

TEMLIN MIHÁLY, kötélgyártó
Beltinci (Prekm.)

Na debelo!

Na drouvno!

Na znányam

postüvanomi obcsinsztvi, ka sam oudrpo

trgovino z vinom

na debelo i drouvno i sze dobi vszake-
○ féle vino po nájfalejsjoj cejni. ○

VEREN STEVAN, MÁRKISAVCI.

Po najvišjoj ceni

kúpim vszakovrszten kmetski pripou-
vek kak szilje, krmo, jáboka, szlive,
zdravilne i gobe. Za nabéranye gob i
travine potrejbne podatke radevoule
dam. Odávam vszevrstzne kmetske pot-
rejbcsince i gnojila (thomsalak, super-
fosfát). Na pizmemo pozványe pridem.

LJUDEVIT J. RÖSSLER
Hodos 53.

Legmagasabb áron

veszek mindennemű gazdasági terményt
gabonát, takarmányt, gubacsot gyümöl-
csöt, anyarozsot, gyógyfüveket és gom-
bákat Gyógyfügyűjtésre vonatkozó fel-
világosítással készséggel szolgállok. —
Eladok mindennemű gazdasági cikket,
műtrágyát (csehországi lóherjegyű)
thomsalakot, csontlisztet, szuperfos-
fátot, meszet, trágyát stb. Levélhívásra
bárhová megyek.

LJUDEVIT J. RÖSSLER
Hodos 53.

Hirdessen a

Mórszka Krajina-ban

mert hirdetései eredménnyel járnak

FLISZAR PAVEL vörar

v M. SOBOTI (Pri Turk krcsmi)

Dobijo sze vszakevrstze vöre po niszkoj
cejni i vöre sze popravlajo sz ednoletnov
garancijov. Dobijo sze „Batrije“ i „Kaménye!“
Küpi zlát i szrebro!

H R A N I L N I C A v M U R S K I S O B O T I

Prej — Ezelőtt

M U R A S Z O M B A T I T A K A R É K P É N Z T Á R
(SZTÁRAGASZA)

Stampano v „Prekmurški Tiskarni“ v Murski Soboti

Z VRSAVA VSZE BANCSNA DUGOVANYA
MINDEN BANKSZAKMÁBA VÁGÓ ÜGYET
LEBONYOLIT.

V ZVÉZI ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN
Z-JADRANSKA BANKA BEOGRAD-AL

Podgovornik, lásztnik i vödányik Kühar Stevan Márkisevci.